

ЛОКАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У МІЖКУЛЬТУРНОМУ ДІАЛОЗІ

Волков С.О., канд. пед. наук (м. Туніс, Туніс)

У статті розглядається одна з можливостей пом'якшення бар'єрів у комунікації, що виникають у зв'язку з недостатнім розумінням концептуально значущих смислів національно-специфічної лексики в умовах університетської освіти. Засобом такого пом'якшення визнається локалізація концептуальної інформації.

Мета статті полягає в доказі можливості застосування поняття та процедури локалізації до лінгвокультурологічного коментування концептуально національно-специфічної лексики в міжкультурному діалозі. Яких би предметних або соціально-етичних цілей не переслідував міжкультурний діалог, його призначення полягає в розвитку когнітивної системи його учасників. Кожен продуцент діалогу вибудовує свою траєкторію актуалізації знань, спираючись на властивий йому ментально-культурний досвід, що передається або формується в контакті з навколишнім, особливо освітнім, середовищем. Міжкультурний діалог стає середовищем сприйняття, пізнання, осмислення і когнітивної адаптації культурно-сислової інформації, яку несе в собі слово-концепт, тобто вирішується проблема локалізації концептуальної інформації в межах іншої лінгвокультури. Методологічним принципом дослідження стало поєднання когнітивного підходу до розуміння концептуальної лексики з герменевтичним і лінгвокультурологічним аналізом.

З метою розкриття сутності локалізації як методичного прийому під час розгортання міжкультурного діалогу в статті наводяться національно-специфічні мовні одиниці з поеми Івана Котляревського «Енеїда». Подібні одиниці несуть концептуальну інформацію і можуть увійти в діалогову систему на заняттях із різних дисциплін в туніському мовному закладі вищої освіти. Конкретні приклади ілюструють теоретичне твердження про необхідність глибокого проникнення в сутність концептуальної інформації.

Ключові слова: діалогова система, концептуальна інформація, локалізація, міжкультурний діалог, свідомість мовної особистості.

Волков С.А. Локализация концептуальной информации в межкультурном диалоге. В статье рассматривается одна из возможностей смягчения барьеров в коммуникации, возникающих в связи с недопониманием концептуально значимых смыслов национально-специфической лексики в условиях университетского образования. Средством такого смягчения признается локализация концептуальной информации.

Цель статьи заключается в доказательстве возможности применения понятия и процедуры локализации к лингвокультурологическому комментированию концептуальной национально-специфической лексики в межкультурном диалоге. Каких бы предметных или социально-этических целей не преследовал межкультурный диалог, его предназначение заключается в развитии когнитивной системы его участников. Каждый продуцент диалога выстраивает свою траекторию актуализации знаний, опираясь на присущий ему ментально-культурный опыт, который передается и формируется в контакте с окружающей, особенно образовательной, средой. Диалог становится средой восприятия, познания, осмысления и когнитивной адаптации культурно-смысловой информации, которую несет в себе слово-концепт, то есть решается проблема локализации концептуальной информации в пределах другой лингвокультуры. Методологическим принципом исследования стало сочетание когнитивного подхода к пониманию концептуальной лексики с герменевтическим и лингвокультурологическим анализом.

С целью раскрытия сущности локализации как методического приема во время разрывания межкультурного диалога в статье приводятся национально-специфические языковые единицы из поэмы Ивана Котляревского «Энеида». Подобные единицы несут концептуальную информацию и могут войти в диалоговую систему на занятиях по различным дисциплинам в тунисском языковом высшем учебном заведении. Конкретные примеры иллюстрируют теоретическое утверждение о необходимости глубокого проникновения в сущность концептуальной информации.

Ключевые слова: диалоговая система, концептуальная информация, локализация, межкультурный диалог, сознание языковой личности.

Sergey Volkov. Localization of conceptual information in intercultural dialogue. This paper deals with one aspect of mitigating barriers to communication that arise from misunderstandings of the conceptual meanings of national-specific lexical units in the context of university education. The localization of the conceptual information is recognized as a means of such mitigation.

The objective of the article is to prove the possibility of applying the term and procedures of localization to the linguistic and cultural interpretation of the conceptual national specific vocabulary for the intercultural dialogue. Whatever the substantive or socio-ethical goals of intercultural dialogue, its purpose is to develop the cognitive system of its participants. Each producer of a dialogue builds its own trajectory of knowledge actualization, relying on its inherent mental and cultural experience, which has been transmitted or formed in contact with the environment, especially in the educational domain. The dialogue becomes a medium of perception, cognition, comprehension, and cognitive adaptation of the cultural and semantic information which is carried by the word-concept, i.e. the problem of localization of conceptual information within another language and culture will be solved. The methodological principle of the research was a

combination of cognitive approach to conceptual vocabulary understanding with hermeneutic and linguistic and cultural analysis.

To get a better idea of localization in the article, as a methodological technique during the deployment of intercultural dialogue, the author proposes some national-specific linguistic units from the poem "Aeneid" by Ivan Kotlarevsky. Such units form conceptual information and can be part of the dialogue system in various disciplines at Tunisian language institutions of higher education. Specific examples illustrate, as a result, the theoretical assertion that there is a need to study in depth the conceptual information that helps reduce disruptions in the "communicant-communicant" relationship and avoid breaking the communication line in a dialogue.

Key words: conceptual information, dialogue system, intercultural dialogue, language and culture consciousness, localization.

Постановка проблеми. Міжкультурний діалог є важливим складником сучасної університетської освіти носіїв різних мов і культур. Він «є саме тим засобом, за допомогою якого громадяни можуть висловлювати свої погляди, потреби, турботи і сподівання людям, які мають іншу культурну приналежність, ніж вони самі» (переклад наш – В.С.) [9: 8]. Здійснення міжкультурного діалогу в певному лінгвокультурному освітньому середовищі з викладанням профільних дисциплін мовою іншої країни може спричиняти проблеми із неадекватним сприйняттям іншомовних національних ціннісних орієнтирів, існуванням упереджених думок про культуру, відмінну від рідної. Успішність такого діалогу досягається за умови прагнення викладача, незалежно від його етнічної приналежності, до пошуку спільного у різних лінгвокультурах і створення умов відкритого й шанобливого обміну поглядами, що може викликати у студентів причетність до лінгвокультури, що вивчається.

Міжкультурний діалог, з одного боку, забезпечується міжкультурною компетентністю, а з іншого, виконує навчальну функцію її формування. Розроблена у межах проекту Ради Європи і адресована національним освітнім системам модель компетентності містить компоненти, що «відповідають вимогам демократичної культури і міжкультурного діалогу» (переклад наш – В.С.) [9: 9]: 1) цінності (values): усвідомлення цінності людської гідності і прав людини, культурної різноманітності, демократії, справедливості, рівності і норм закону; 2) погляди (attitudes): відкритість щодо культурної іншості та інших віросповідань, іншого світогляду і способу життя, громадянська

позиція, відповідальність, самовіддача, толерантність до неоднозначності; 3) навички (skills): навички самонавчання, аналітичного та критичного мислення, вміння слухати і брати інформацію до уваги, емпатія, гнучкість й адаптивність, мовні, комунікативні і плюрилінгвальні навички, навички співробітництва, навички у вирішенні конфліктів; 4) знання та критичне осмислення (knowledge and critical understanding): себе, мови і спілкування, світу. Така універсальна компетентність містить лінгвокультурну, покликану мобілізувати і розвинути здатності адекватно в межах певної лінгвокультури сприймати й використовувати в комунікації культурні та мовні явища в їхній взаємодії. Рівень лінгвокультурної компетентності визначається сформованістю когнітивної компетентності, міжкультурна комунікація здійснюється через реалізацію особистісного потенціалу учня.

Яких би предметних або соціально-етичних цілей не переслідував міжкультурний діалог, його призначення полягає в розвитку когнітивної системи його учасників. Кожен продуцент діалогу вибудовує свою траєкторію актуалізації знань, спираючись на власний ментально-культурний досвід, що передається або формується в контакті з навколишнім, особливо освітнім, середовищем. У такому випадку діалог стає процесом сприйняття, пізнання, осмислення і когнітивної адаптації культурно-сислової інформації, яку несе в собі слово-концепт. Саме в таких обставинах і виникає потреба локалізації концептуальної інформації іншої лінгвокультури.

Аналіз актуальних досліджень. Широко відома фундаментальна і вузькоспеціальна література в галузі концептуальної лінгвістики й суміжних наук висвітлює питання щодо «концепту» і всіх пов'язаних із ним процесів. Не перераховуючи авторів безлічі теорій концепту, варто згадати Ю. Прохорова та його книгу «У пошуках концепту» [6], де в доступній формі викладаються традиції і тенденції в розумінні цього терміну. Сутність концептів висвітлюється в словниках концептів, енциклопедіях міфологічних, релігійних, психологічних та інших символів, які несуть відбиток культури різних народів. Лексикографічна та ідеографічна, лінгвокультурна та символізмна значимість словників неціненна для розуміння процесів концептуалізації та участі концептуальних систем у

генерації та аналізі концептуальних образів, їх вербалізації. Однак недостатньо досліджені можливості використання в гуманітарній освіті в плюрилінгвістичній аудиторії концептуальної інформації, яку містить національно-специфічна та безеквівалентна лексика, та її смислової спрямованості на розуміння національної мовної свідомості. Зазначену лауну можна нейтралізувати, застосовуючи прийом лінгвокультурологічного коментаря з елементами порівняльного аналізу культурно-обумовлених явищ, відображених у мові, інакше кажучи, локалізації.

Про термін «локалізація» стосовно адаптації концептуальної сфери лексики в когнітивній системі особистості іншої лінгвокультури допустимо говорити, з нашої точки зору, у зв'язку з такими міркуваннями.

По-перше, це обумовлюється поширеною тенденцією інтернаціоналізації (*international usability*) та локалізації (*local usability*) інтерфейсу в комп'ютерному дизайні, яку вперше описав Дж. Нільсен із акцентом на врахування локальних мов [13].

По-друге, локалізація, тобто пристосування найменувань товарів до національних мовних особливостей, а також їхній супровід слоганами розповсюджена у рекламному бізнесі [5; 11; 14; 10]. Прогалини в локалізації або її відсутність призводять до мовних казусів.

По-третє, практика перекладу безеквівалентної лексики [3] та питання мовної локалізації, що розуміється як різновид перекладацької діяльності у вигляді культурної та лінгвістичної адаптації продукту, зокрема, у сфері інформатики, кібернетики та суміжних з ними наук, для локалізації ігор [12].

По-четверте, вивчення В. Плуґяном лексики, пов'язаної з локалізацією відчуттів в африканській «наївній картині світу» [7]. Варто провести паралель з його описом уявлень про локалізацію відчуттів у людському тілі, зокрема, в печінці, в мові догон (Малі) (наприклад, «*зробити печінку* – зібратися з духом, «*дати відчутти печінку*» – розлютитися) з подібним явищем в українській мові: «*сидіти в печінках*» – набридати, «*брати за печінки*», «*витрясти печінки*», «*в'їстися в печінки*» – дратувати, «*щоб мені печінку роздуло*» – форма запевнення в чомусь та ін. [див. 8: 626]. Даний феномен можна співвіднести з фразеологічною символікою [4].

Метою статті є доказ можливості застосування поняття та процедури локалізації до лінгвокультурологічного коментування

концептуальної національно-специфічної лексики в міжкультурному діалозі.

Методологічним принципом дослідження стало поєднання когнітивного підходу до розуміння концептуальної лексики з герменевтичним і лінгвокультурологічним аналізом.

Виклад основного матеріалу. Принципово важливою для вивчення феномена локалізації смислового змісту слова-концепту у свідомості носія іншої лінгвокультури є ідея М. Бахтіна про «внутрішню діалогічність слова»: «Слово народжується в діалозі, як його жива репліка, формується у діалогічній взаємодії з чужим словом у предметі, та, з іншого боку, воно спрямоване на відповідь і не може уникнути її глибокого впливу» (переклад наш – В.С.) [1: 93].

Словесний знак із його семантичними параметрами і фоною інформацією стає центром діалогової системи, яку пропонується розуміти як взаємодію комунікативних мовних одиниць у процесі утворення питально-відповідної єдності, тобто об'єктивованих суб'єктами діалогу його функцій (більше однієї) і форми (однієї цілісної). В умовах міжкультурної комунікації така єдність створюється не лише з мовними, але й із психологічними ускладненнями, зумовленими проблемами ідентичності продуцентів діалогу. Щоб уникнути порушень мовного порядку і конфліктів культурного характеру в діалогову систему вбудовується механізм управління, спрямований на оптимізацію міжкультурного діалогу. Центральною фігурою, що володіє важелями управління діалоговою системою, виступає викладач, який застосовує педагогічні та методичні прийоми ініціації діалогічного спілкування, у якому вибудовується модель локалізації концептуального уявлення про об'єкт обговорення. Трансформація розуміння концептуальної інформації виникає у студента як учасника діалогу не відразу, під час діалогу вона зростає і вже змінює початкове уявлення про об'єкт дискусії. У такій послідовності розвитку діалогу концептуальна інформація визначається національно-культурним значенням і низкою асоціативних зв'язків у рідній культурі і мові. Тому локалізацію можна вважати засобом адаптації концепту до іншої культурно-мовної свідомості, але його вербалізований знак слід відносити тільки до специфіки національної мови.

Якщо з цієї точки зору перечитати поему Івана Котляревського «Енеїда», то можна з упевненістю стверджувати, що класик української літератури застосував принцип локалізації концептуальної інформації, що стосується культури Стародавнього Карфагену, до умов української культури і, навпаки, вніс за рахунок унікального представлення образів свого твору культурно-мовний колорит в карфагенську культуру.

Тут варто звернутися безпосередньо до тексту, а саме до тієї частини поеми, коли Еней прибув до міста, і «Въ тимъ городи жила Дідона, а городъ звався Карфагень» [2 (I): 15]. Описуючи пригоди вергілієва троянського героя (а в художньому уявленні Котляревського він «хлопець хоч куди козакъ» [2 (I): 5]), поет привносить у культурний побут місцевої цариці безліч специфічних лексичних одиниць, що характеризують традиції рідного йому народу, а також тематичних лексем, що часто використовуються безвідносно до історичної правди (IX ст. до н. е.). Так, із даної частини, як приклад, можна навести слова, які знайомі сучасному читачеві і зустрічаються часом донині в повсякденній мові та утворюють певні тематичні групи.

Зокрема, це найменування: 1) житла: «*хата...*», 2) категорій людей: «*бурлаки...*», 3) одягу: «*кожухи*; сестра Дідони «*въ червоній юпочці баєвій*», «*спідниця...*», 4) взуття: «*червоні чоботі...*», 5) страв: «*йїлі сим'яну макуху, Куліи', кашу, солоний огірок', борщ...*», 6) напоїв: «*пили сивуху, слив'янку, медъ, пьво, брагу, сирівець, горілку просту...*», 7) музичних інструментів: «*бандура, сопілка, дудка...*», 8) танців «*гоцак, гайдук, третяк – козацький танець...*». Також сюди можна віднести національні звичаї, звички, наприклад: «*Еней же, з хмелю якъ проспався, Изъйивъ солоный огирокъ; Потимъ умывся і убрався, Якъ парубійка до дивокъ*» [2 (I): 22]. Набір предметів одягу, який говорить про манеру одягатися, – також явний показник національно-культурної приналежності: «*Йому Дідона підіслала ... Штани і пару чобітокъ; Сорочку и каптанъ съ кытайкы, И шапку, – поясъ каламайки, И чорний шовковий платокъ*» [2 (I): 22].

Що стосується фактів, які суперечать або часовим рамкам, або релігійним переконанням у даному контексті, можна виділити такі: «*Санжаривкы [танець] на скрипци гралы*» [2 (I): 19] (скрипка відома приблизно з XIII століття); «*Тут йїлы розныи potravы... И сами гарныи прыправы, Зъ новых кленовыхъ тарилокъ: Свынячу*

голову до хрину...» [2 (I): 19] (карфагеняни, слідуючи заборонам фінікійської релігії, не вживали в їжу свинину).

Наша увага саме до цієї частини поеми викликана тим, що даний матеріал в якості культурної інформації можна «обігрувати» на заняттях із різних дисциплін у Карфагенському університеті, де студенти, навчаючись за спеціальностями «міжкультурна комунікація» і «туризм» російською мовою, так чи інакше стикаються з українською культурою і спілкуються з українцями (туристами) під час стажувань. Безумовно, не всі наведені приклади можуть стати предметом обговорення в освітньому діалозі. Але такі, як «борці», «горілка», «каша», «хата», «козак», «бандура» майбутнім фахівцям бізнес-туризму, пов'язаним діловими відносинами з українською стороною, не завадить знати. До речі, в Тунісі популярний подібний бандурі музичний інструмент лютня. Крім того, це слово може використовуватися і в фігуральному сенсі («громіздкий предмет»), набуваючи концептуального значення. Цей факт, до речі, може лягти в основу концептуалізації даного поняття і локалізації його сенсу.

Зрозуміло, що український турист не шукатиме на руїнах Карфагену місця, де можна було б поїсти борщу. Але думки про борщ можуть виявитися у зв'язку зі словами з поеми (її четвертої частини): «*Борщивъ якъ тры не поденькуешь, На моторошни засердчыть; И заразъ тягломъ закъшыкуешь И въ буркоти закеньдюшеть*» [2 (IV): 5]. А з ними і «стартувати» діалог. І гід у не заважає знати про такий аспект. Це аспект, який міг би виникнути ще в діалозі в університетській аудиторії (хоча не передбачений навчальною програмою) і плавно перейти в діалог у професійній сфері. Знання подібного співвідношення лінгвістичного і психологічного планів, а, загалом, концептуальної інформації знімає порушення зв'язку «комунікант-комунікант», отже, не відбувається порушення комунікації.

Слід зауважити, що стосовно інтерпретації культурної специфіки під час перекладу, зокрема на англійську мову, відбувається помітне стирання специфічних рис культурної лексики, що, згідно з дослідженням Х. Гаврилюк, «спонукає перекладача застосовувати значний корпус компенсаторних технік на кшталт уведення у текст перекладу лексем *borshch, holubchuku, nalysnyku, kefir*» [3: 12]. Це природне явище для певної концептуальної системи: оперування національно-специфічними

мовними елементами з метою передати неповторність національної культури, що визначає категорію ідентичності в неоднорідному національному середовищі. Такий підхід ще раз підтверджує правоту ідеї ознайомлення туніських студентів не стільки з лексичними одиницями, скільки з концептуальними смислами, які вони несуть, із тим, щоб наблизити їх до розуміння іншої свідомості, пов'язаної з пріоритетами, в даному випадку, в їжі, напоях, у звичаях та інших атрибутах національної культури.

Висновок. Концепт, що сприймається носієм мови як щось зрозуміле та природне в щоденному вживанні, в інших культурних умовах стає перешкодою для розуміння не самого значення його вербального виразу, а специфічного усвідомлення смислових вузлів мовних реалій. Локалізація національно-специфічної лексики в міжкультурному діалозі надає можливість зблизити різні концептуальні системи. Спроба довести цю ідею була здійснена на прикладі мовного матеріалу поеми І. Котляревського «Енеїда».

Перспективи подальших досліджень. Локалізація концептуальної інформації як когнітивний і методичний прийом вимагає розробки спеціальних механізмів управління діалоговою системою, що дозволять досягти навчальних цілей у координації дій усіх учасників освітнього процесу. Важливим завданням є також відбір і організація лінгвокультурного матеріалу, актуального з точки зору професійної цінності для здобувачів вищої освіти. У цьому бачимо перспективи вивчення поставленої проблеми та впровадження результатів у навчальний процес.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бахтин М. Вопросы литературы и эстетики. Исследования разных лет. М.: «Художественная литература», 1975. 504 с.
2. Виргилієва Енеїда на малоросійській языкъ переложенная И. Котляревскимъ. Ч. I-VI. Харьковъ: Въ Университетской Типографіи, 1842. 426 с.
3. Гаврилюк Х.Ю. Переклади «Енеїди» Івана Котляревського: інтерпретація національної та світової міфології: автореф. дисс. ... канд. філол. наук: 10.02.16 / Південноукраїнський нац. педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського. Одеса, 2014. 22 с.
4. Левченко О.П. Фразеологічна символіка: лінгвокультурологічний аспект: монографія. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. 263 с.
5. Маликсетян Е.В. Реклама как социокультурный феномен: диалектика глобального и локального: дис... канд. филос. наук: 24.00.01 /

- Краснодарский гос. университет культуры и искусств. Краснодар, 2002. 140 с.
6. Прохоров Ю.Е. В поисках концепта. М.: ФЛИНТА: Наука, 2009. 176 с.
 7. Плунгян В.А. К описанию африканской «наивной картины мира» (локализация ощущений и понимание в языке догон). *Логический анализ языка. Культурные концепты*. М.: Наука, 1991. С. 155–160.
 8. Фразеологічний словник української мови / уклад.: В.М. Білоноженко та ін. К.: Наук, думка, 1993. 984 с.
 9. Barrett M. (2016). Competences for democratic culture and intercultural dialogue: A new comprehensive competence and some ethical challenges for assessment. *Intercultura*. 2016. № 80. P. 8–12.
 10. Ferrari G. Localization of advertisements: translation or cultural mapping? *Translation Studies: Retrospective and Prospective Views*. 2019. № 22 (XII). P. 28-41.
 11. Gerritsen M., Nickerson C., van Hooft A., van Meurs F., Korzilius H. English in Product Advertisements in Non-English-Speaking Countries in Western Europe: Product Image and Comprehension of the Text. *Journal of Global Marketing*. 2010. № 23 (4). P. 349–365. DOI: 10.1080/08911762.2010.504523.
 12. Mangiron, C. Research in game localization: An overview. *The Journal of Internationalization and Localization*. Vol. 4. Issue 2. Jan 2017. P. 74–99. DOI: <https://doi.org/10.1075/jial.00003.man>.
 13. Nielsen, J. Designing User Interfaces for International Use. North Holland, 1990. 244 p.
 14. Wermuth, M-C. Language localization in scientific drug information. *The Journal of Internationalization and Localization*. Vol. 3. Issue 1. Jan 2016. P. 74–94. DOI: <https://doi.org/10.1075/jial.3.1.05wer>.

REFERENCES

1. Bahtin, M. (1975). *Voprosy literatury i estetiki*. Issledovaniya raznykh let. Moscow: “Hudozhestvennaya literature” [in Russian].
2. Virgiliyeva Eneida na malorosiyskiy yazyk perelozhennaya I. Kotlyarevskim. (1842). Ch. I-VI. Kharkov: V Unyversytetskoj Typografii [in Ukrainian].
3. Gavrylyuk, X. Yu. (2014). Pereklady “Eneyidy” Ivana Kotlyarevskogo: interpretaciya nacionalnoyi ta svitovoyi mifologiyi [Translations of Ivan Kotlyarevsky’s Aeneid: interpretation of national and world mythology]. *Extended abstract of candidate’s thesis*. Odesa: South Ukrainian National Academy of Sciences. Pedagogical University named after K. D. Ushinsky [in Ukrainian].

4. Levchenko, O.P. (2005). *Frazeologichna symbolika: lingvokulturologichnyj aspekt [Phraseological symbolism: linguistic and culturological aspect]*. Lviv: LRIDU NADU [in Ukrainian].
5. Maliksetyan, E.V. (2002). Reklama kak sociokulturnyj fenomen: dialektika globalnogo i lokalnogo [Advertising as a socio-cultural phenomenon: The dialectic of the global and the local]. *Doctor's thesis*. Krasnodar: Krasnodar State University of Culture and Arts [in Russian].
6. Prokhorov, Ju.E. (2009). *V poiskah koncepta*. Moscow: FLINTA: Nauka [in Russian].
7. Plungyan, V.A. (1991). K opisaniyu afrikanskoj “naivnoy kartiny mira” (lokalizaciya oshhushheniy i ponimanie v yazyke dogon) [On description of the African “naïve world picture” (localisation of feeling and understanding in Dogon language)]. *Logicheskij analiz yazyka. Kulturnye koncepty*. Moscow: Nauka [in Russian].
8. *Frazeologichnyj slovnyk ukrajinsoyi movy [Phraseological Dictionary of the Ukrainian language]*. (1993). Bilonozhenko, V.M. and others (Comps.). Kyiv: Nauk. dumka [in Ukrainian].
9. Barrett, M. (2016). Competences for democratic culture and intercultural dialogue: A new comprehensive competence and some ethical challenges for assessment. *Intercultura*, 80, pp. 8–12 [in English].
10. Ferrari, G. (2019). Localization of advertisements: translation or cultural mapping? *Translation Studies: Retrospective and Prospective Views*, 22 (XII), pp. 28–41 [in English].
11. Gerritsen, M., Nickerson, C., van Hoof, A., van Meurs, F. and Korzilius H. (2010). English in Product Advertisements in Non-English-Speaking Countries in Western Europe: Product Image and Comprehension of the Text. *Journal of Global Marketing*, 23 (4), pp. 349–365 [in English]. DOI: 10.1080/08911762.2010.504523.
12. Mangiron, C. (2017). Research in game localization: An overview. *The Journal of Internationalization and Localization*, Volume 4, Issue 2, Jan 2017, pp. 74–99 [in English]. DOI: <https://doi.org/10.1075/jial.00003.man>.
13. Nielsen, J. (1990). *Designing User Interfaces for International Use*. North Holland [in English].
14. Wermuth, M-C. (2016). Language localization in scientific drug information. *The Journal of Internationalization and Localization*, Volume 3, Issue 1, pp. 74–94 [in English]. DOI: <https://doi.org/10.1075/jial.3.1.05wer>.

Волков Сергій Олександрович, канд. пед. наук, доцент відділення східних мов Вищого інституту мов Тунісу Університету Карфагена (1003, Туніс, пр. Ібн Мажа, 14); e-mail: sergei.volkov74@gmail.com; orcid: <https://orcid.org/0000-0002-9682-4797>.

Волков Сергей Александрович, канд. пед. наук, доцент отделения восточных языков Высшего института языков Туниса Университета Карфагена (1003, Тунис, пр. Ибн Мажа, 14); e-mail: sergei.volkov74@gmail.com; orcid: <https://orcid.org/0000-0002-9682-4797>.

Sergey Volkov, PhD in Pedagogics, Associate Professor, Oriental Languages Department, Higher Institute of Languages of Tunis of Carthage University (1003, Tunis, Tunisia, 14 Ibn Maja avenue); e-mail: sergei.volkov74@gmail.com; orcid: <https://orcid.org/0000-0002-9682-4797>.